

M O N I T O R

KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II

Poz. 419

**ZARZĄDZENIE NR ROP-0105-4/16
PROREKTORA DS. KSZTAŁCENIA
KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II**

z dnia 20 września 2016 r.

**w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk pedagogicznych słuchaczy studiów podyplomowych
w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Na podstawie § 30 ust. 1 *Statutu KUL* zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Regulamin praktyk pedagogicznych słuchaczy studiów podyplomowych w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PROREKTOR
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Jana Pawła II
dr hab. Iwona Kowalczyńska, prof. KUL

Specjalista
Jędrasik
mgr Jacek Jędrasik

Kierownik
Działu Organizacyjno-Prawnego
Filipowicz
mgr Przemysław Filipowicz

Kierownik
Uniwersyteckiego Centrum Studiów Podyplomowych
i Doskonalenia Zawodowego
Morzyńska
mgr Anna Morzyńska

RADCA PRAWNY
Ziobrowski
Marcin Ziobrowski

**REGULAMIN PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH SŁUCHACZY
STUDIÓW PODYPLOMOWYCH W ZAKRESIE EDUKACJI I REHABILITACJI OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ**

§ 1

Regulamin dotyczy organizacji praktyk pedagogicznych, które stanowią integralną część kształcenia przygotowującego słuchaczy do pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Regulamin jest zgodny z wytycznymi dotyczącymi praktyk prowadzonych na studiach podyplomowych w zakresie pedagogiki specjalnej zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r., poz. 131).

§ 2

1. Praktyki są integralnym elementem programu/planu studiów, a ich zaliczenie jest warunkiem koniecznym ukończenia studiów podyplomowych i uzyskania świadectwa.
2. Celem odbywania praktyki jest nabycie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych, a przez to przygotowanie do pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi osobami z niepełnosprawnością intelektualną, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności, jej źródeł, uwarunkowań rodzinnych i środowiskowych, zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych i komunikacyjnych oraz zakresu zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Kształtowanie kompetencji odbywa się w szczególności poprzez:
  - 1) zapoznanie ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, a szczególnie poznania realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, terapeutyczno-rehabilitacyjnych i dydaktycznych, poznanie sposobu funkcjonowania szkoły lub placówki, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
  - 2) obserwowanie:
    - a) zorganizowanej i spontanicznej aktywności grup uczniów z niepełnosprawnością intelektualną;
    - b) aktywności poszczególnych uczniów;

- c) interakcji osób z niepełnosprawnością intelektualną z innymi osobami, w sytuacjach lekcyjnych i pozalekcyjnych;
  - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach i zespołach, ich specyfiki, prawidłowości i zakłóceń, w tym obserwowanie form i metod komunikacji alternatywnej stosowanych przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ich nauczycieli, opiekunów, rodziców;
  - e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć;
  - f) toku metodycznego lekcji lub zajęć, stosowanych metod i form pracy, używanych pomocy dydaktycznych oraz ich dostosowania do indywidualnych potrzeb uczniów;
  - g) integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej;
  - h) dynamiki grupy (klasy), ról pełnionych przez uczestników zajęć, ich zachowań i postaw;
  - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów;
  - j) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów;
  - k) sposobów zadawania i kontrolowania pracy domowej;
  - l) sposobów oceniania uczniów;
  - m) działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny uczniów;
  - n) organizacji przestrzeni w klasie;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w zakresie:
- a) sprawowania opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnieniem bezpieczeństwa;
  - b) podejmowania działań wychowawczych i terapeutyczno-rehabilitacyjnych;
  - c) prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych;
  - d) planowanie i przeprowadzanie zajęć (lekcji);
  - e) organizowanie pracy w grupach, stosownie do możliwości i ograniczeń uczniów;
  - f) usprawnianiu zaburzonych funkcji uczniów;
  - g) przygotowywanie pomocy dydaktycznych;
  - h) doborze i wykorzystaniu środków multimedialnych i IT;
  - i) kontrolowania i oceniania uczniów;
  - j) organizowania przestrzeni klasy (sali zajęć);
  - k) podejmowanie działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy oraz nauczyciela, a szczególnie:
- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz sytuacji uczniów w grupie;
  - b) poznawanie uczniów, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności;

- c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutyczno-rehabilitacyjnych;
  - d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów;
  - e) organizowanie i prowadzenie zajęć wychowawczych w oparciu o samodzielnie skonstruowane scenariusze zajęć;
  - f) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami;
  - g) sprawowanie opieki nad uczniami poza terenem szkoły lub placówki;
  - h) planowanie lekcji i innych zajęć, określanie ich celów, dobieranie metod i form pracy oraz środków dydaktycznych;
  - i) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy;
  - j) organizowanie i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie przygotowane scenariusze;
  - k) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i IT;
  - l) dostosowywanie sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju i możliwości uczniów oraz wykorzystywanie, w razie potrzeby, systemów komunikacji alternatywnej;
  - m) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem IT;
  - n) organizowanie pracy uczniów w grupach zadaniowych;
  - o) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów z wykorzystaniem dostępnych metod diagnostycznych lub/i konstruowanych z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów;
  - p) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniem;
  - q) podejmowaniem działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszenia praw innych osób lub nieprzestrzegania ustalonych zasad;
  - r) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami pracującymi z osobą z niepełnosprawnością intelektualną;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki w formie samodzielnie redagowanego dziennika;
  - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką;

J. Dziadosz

- c) refleksyjną ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowanych zadań opiekuńczych i wychowawczych oraz wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron, proponowanie zmian, wskazywanie sposobów podnoszenia kompetencji w obszarach tego wymagających);
- d) ocenę przebiegu prowadzonych działań i realizacji zamierzonych celów;
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych działań;
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie słuchaczy studiów podyplomowych.

§ 3

1. Praktyki realizowane są przez słuchaczy w czasie I i II semestru studiów podyplomowych.
2. Praktyki są nieodpłatne. KUL nie pokrywa kosztów związanych z realizacją praktyki przez słuchacza.

§ 4

Praktyki są realizowane w wymiarze 120 godzin zajęć w przedszkolach, szkołach i innych placówkach edukacyjnych i rehabilitacyjnych, w których przebywają osoby z niepełnosprawnością intelektualną, a w szczególności w szkołach specjalnych i integracyjnych, szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych.

§ 5

1. Słuchacz przedkłada w Uniwersyteckim Centrum Studiów Podyplomowych i Doskonalenia Zawodowego, za pośrednictwem opiekuna praktyk, skierowanie na praktykę z pieczętą i podpisem wyrażającym zgodę na odbycie praktyki w wybranej przez słuchacza instytucji.
2. Jeśli słuchacz odbywa praktykę w instytucji, w której jest zatrudniony zobowiązany jest do zgłoszenia faktu odbywania praktyki kierownikowi instytucji w dniu rozpoczęcia praktyki.
3. Prawidłowy przebieg praktyk nadzorują:
  - 1) uczelniany opiekun praktyk powoływany w Uniwersytecie (kierownik studiów lub powołana przez niego osoba);
  - 2) zewnętrzny opiekun praktyk w instytucji, w której słuchacz odbywa praktykę.

§ 6

1. Uczelniany opiekun praktyk odpowiada za realizację praktyk zgodną z programem, a także:
  - 1) kierowanie słuchaczy na praktyki;
  - 2) organizowanie spotkań informacyjnych ze słuchaczami dotyczących zasad odbywania praktyk;

Jedynak

- 3) prowadzenia dokumentacji praktyk;
  - 4) nadzór nad przebiegiem praktyk;
  - 5) zaliczenie praktyk;
  - 6) współpracę z innymi pracownikami prowadzącymi praktyki.
2. Opiekun praktyk jest uprawniony do hospitacji zajęć prowadzonych przez słuchacza w ramach praktyk. Słuchacz jest zobowiązany do udzielenia opiekunowi wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających przeprowadzenie hospitacji.

§ 7

1. Zewnętrznego opiekuna praktyk mianuje dyrektor instytucji, w której słuchacz odbywa praktyki. Zewnętrznym opiekunem praktyk powinien być pedagog specjalny.
2. Obowiązki zewnętrznego opiekuna praktyk:
  - 1) jest bezpośrednim przełożonym słuchacza odbywającego praktykę;
  - 2) zatwierdza szczegółowy harmonogram praktyki;
  - 3) zapewnia odpowiednie miejsce pracy, narzędzia, pomieszczenia i materiały zgodnie z założeniami programowymi praktyki;
  - 4) osobiście lub za pomocą osób kompetentnych zapoznaje słuchaczy z zakładowym regulaminem pracy, przepisami o ochronie informacji niejawnych, ochronie danych osobowych oraz przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy;
  - 5) nadzoruje właściwe wykonanie przez słuchaczy programu praktyki;
  - 6) umożliwia uczelnianym opiekunom praktyk sprawowanie kierownictwa dydaktycznego nad praktykami oraz ewentualną kontrolę tych praktyk;
  - 7) wystawia opinię o pracy słuchacza w ostatnim dniu odbywania praktyki.

§ 8

Do obowiązków słuchacza, w związku z odbywaniem praktyk należy w szczególności:

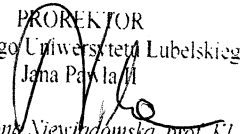
- 1) zapoznanie się z treścią niniejszego regulaminu;
- 2) zgłoszenie miejsca i czasu odbywania praktyki w wyznaczonym przez uczelnianego opiekuna praktyki terminie;
- 3) uzyskanie podpisu dyrektora instytucji na skierowaniu dotyczącym organizacji praktyk;
- 4) aktywne uczestnictwo w praktykach oraz właściwe wywiązywanie się z obowiązków nałożonych przez opiekuna praktyk;
- 5) przestrzeganie zasad prawidłowej organizacji pracy obowiązujących w instytucji, w której słuchacz odbywa praktyki;
- 6) dbanie o wysoki poziom wykonywania zadań realizowanych w czasie praktyk;
- 7) przygotowanie harmonogramu praktyki;

Podpis

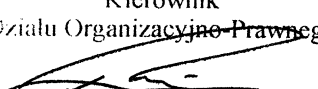
8) prowadzenie właściwej i rzetelnej dokumentacji praktyk.

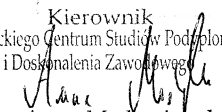
§ 9

1. Uczelniany opiekun praktyk zalicza praktyki poprzez dokonanie odpowiedniego wpisu w indeksie oraz dzienniczku praktyk.
2. Naruszenie zasad odbywania praktyk i zasad prowadzenia dokumentacji praktyk może stanowić podstawę odmowy udzielenia zaliczenia przez opiekuna praktyk.
3. Zaliczenie praktyk następuje po przedstawieniu przez słuchacza uczelnianemu opiekunowi praktyk kompletnej dokumentacji przebiegu praktyk.
4. W przypadku, gdy praktyka była realizowana w większej liczbie placówek, wymagane jest potwierdzenie odbycia praktyk przez opiekuna i dyrektora każdej placówki
5. Słuchacz jest zobowiązany do przedłożenia dokumentacji praktyk w terminie nie późniejszym niż 4 tygodnie od dnia zakończenia praktyk.
6. Praktyki kończą się zaliczeniem, a podstawą zaliczenia jest pozytywna pisemna opinia wystawiona przez zewnętrznego opiekuna praktyk, zawarta w dzienniku praktyk.

PROREKTOR
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Jana Pawła II

dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL

Specjalista

mgr Jacek Jedrasik

Kierownik
Działu Organizacyjno-Prawnego

mgr Przemysław Filipowicz

Kierownik
Uniwersyteckiego Centrum Studiów Podplomowych
i Doskonalenia Zawodowego

mgr Anna Modrzejewska

RADCA PRAWNY

Marcin Ziobrowski